

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae Sive Ivs Ecclesiasticvm

Wiestner, Jacob

Monachii, 1705

XIX. De Episcopi Consecratione: Abbatum & Abbatissarum Benedictione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62620](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62620)

potestatis & consensus defectus insanabiles sint, Vantius *de Nullit. ex defectu juris d. n. 6.* sed nulliter electio de Ecclesia liberè providet ex Plenitudine potestatis, de omnibus dignitatibus & beneficiis Ecclesiasticis liberè disponendi summo Pontifici competentis, *c. Licet 2. pr. de Prab. & dignit. in 6. & Clement. 1. in fine, Ut lite pend.*

330. Secundò, quamvis ex Apostolica potestatis Plenitudine Ecclesiastici Juris defectus quicunque suppleri ac sanari à Papa possint, hoc ipso; quòd omni humano Jure superior sit, *can. Cuncta per mundum 17. & c. 9. q. 3.* ex illo tamen etiam Jure descendentes electionis defectus non supplet aut sanat illius Confirmatio, in forma communi & Ordinaria facta; cum enim talis Confirmatio sequatur naturam actus confirmati, & huic solummodo validè gesto majus robur & auctoritatem conferat: invalidè autem gestum in sua nullitate relinquat, *c. 1. c. Examinata 7. de Confirmat. utili & c. Quia diversitatem 5. de Concess. prob.* electionem ex humani etiam Juris defectu invalidè celebratam ad valorem non corroborabit, sed ejus nullitatem intactam relinquet ejus Confirmatio, obtenta in forma communi; cum ita facta includat tacitam conditionem, *Si electio Canonica est*, Panormit. *cit. n. 6. c. cit.* Bañius *n. 9.* Passerin. *n. 167.* & Tamburin. *Tom. 1. de Jure Abbat. disp. 6. q. 1. n. 24.*

331. Tertio, ex humano tantum Jure descendentes electionis defectus supplet ac sanat Confirmatio illius in forma specialì à Papa, certam defectuum scientiam se habuisse exprimente, eosque ex potestatis Plenitudine supplente, obtenta. Ratio est; quia hujusmodi Confirmatio vim habet novum jus tribuendi electioni confirmatæ, eiq; ex humani Ju-

ris defectu irritæ valorem conferendi; cum æquivaleret novæ concessioni, suppleatque omnes defectus, qui in actu interveniunt, & suppleri possunt ac solent, Laiman *cit. n. 3.* Bañius *cap. cit. n. 11.* & Passerin. *1. cit.* Rectè tamen *cit.* Laiman *limit. 2.* monet, hujusmodi Confirmatione etiam amplissima, *vg. Confirmamus supplentes omnem defectum substantialem*, vel *Confirmamus ex certa scientia & per plenitudinem potestatis, ut vires habeat perfectissima notionis &c.* Suppletos non censeri defectus, expositos specialem expressionem dispensationis: cujusmodi defectus est personæ electæ inhabilitas ad prælaturam, præsertim orta ex impedimento, in quo non facilè solet dispensari: vel, si electus sit intrusus; cum ex certa etiam scientia ob tenta Confirmatio electionis de persona inhabili & intrusa subreptitia reputetur, si inhabilitatis & intrusionis non fecerit mentionem. Simili modò, si alicui possessio per violentiam acquisita ex certa scientia confirmetur, ut Confirmatio ex subreptione vitiosa non sit, violentiæ in ea mentionem fieri necesse est: nisi Papam ejus certam notitiam habuisse, aliunde constet, Speculat. *Tit. de Legato §. Nunc ostendendum n. 15.* & Tuschus *Prædic. V. Confirmatio concl. 710. n. 22.*

ARTICULUS XIX.

De Episcopi Consecratione: Abbatum & Abbatissarum Benedictione.

SUMMARIUM.

332. Episcopi consecrantur, Abbates benedicuntur.

Xx a

333. Dif-

333. *Differentia inter Consecrationem & Benedictionem.*
 334. *Ille trimestre :*
 335. *Hac certum tempus prefixum non habet.*
 336. *Ille à solis Ordinis Episcopalis :*
 337. *Hac aliquando ab aliis Prælatibus confertur.*
 338. *Ille etiam à Papa simplici sacerdoti,*
 339. *Et secundum aliquos uni Episcopo committi nequit,*
 340. *Posterius hoc Papam posse, DD. auctoritas,*
 341. *Juris textus & Ratio :*
 342. *Ecclesia usus,*
 343. *Et obsectorum solutio evincunt,*
 344. *Consecratio Dominico :*
 345. *Benedictio etiam aliò die peragi potest.*

332. **C**onfirmationem Electi ad Cathedralium sive Episcopalem Consecratio *c. Provida 44. junctâ Glossâ V. Consecrationes in 6.* ad Abbatialem verò aut aliam similem Prælaturam sequitur Benedictio, *c. 1. de Suppl. neglig.* inter quas notabiles & præcipuæ differentie sunt. Prima; quòd Episcopi consecratio per manuum impositionem *1. Timoth. cap. 4. v. 14. can. Episcopus 7. dist. 23. & can. 1. dist. 75. sacri Chrismatis inunctionem in capite & manibus, can. 1. cit. & c. Unic. de Særa Unct.* facta, sit verus Ordo, imprimens Characterem, juxta dicenda *Tit. 10. n. 5.* Abbatis autem & similium Prælatorum Benedictio solummodo Sacramentale quoddam & solennis Oratio, sive deprecatoria manuum impositio, *can. 1. dist. 69. & can. Manus 1. q. 1.* Secunda; quòd per Consecrationem ad Episcopatum promotio conferatur Episcopalis nominis absoluta appellatio; cum ante eam

etiam post confirmationem, Episcopus non absolute, sed cum addito *Electus* debeat appellari, *c. Tua 8. ibi Episcopo vel electo, De iis, qua à Prælat. Panor. in c. Cum in cunctis 7. §. Qui verò n. 6. contra Abbatis nomen post confirmationem absolute competat, etiamsi nondum sit benedictus, ut constat ex c. Memimus 19. de Accusat. & Clement. 2. §. Statuimus de Særa Monach.* quibus textibus, uti etiam Cancellariæ Apostolicæ stylo, electus absolute Abbas, uti etiam electa, Abbatissa vocatur, *Barbosa in c. 1. de Suppl. neglig. n. 6.* Tertia; quòd Consecratio Episcopo tribuat plenitudinem officii Pontificalis; ut non solum ea, quæ jurisdictionis sunt, exercere: sed etiam functiones ad Potestatem Ordinis, tam Divinò quàm humanò Jure spectantes, obire omnes possit, *c. Transmissam 15. junctâ Glossâ V. De talibus,* contra Abbatialis potestas plena obtineatur per electionis confirmationem; per Benedictionem autem solummodo tradatur quoddam exercitium collationis Ordinum minorum, ut usus baculi, mitræ, aliorumque Episcopaliurn ornamentorum: ad quod exercitium obtinendum Benedictio simpliciter necessariam non esse, patet quod ex commissione simplici sacerdoti competere possit, *arg. c. 1. cit. & in quibusdam Hispaniæ locis ex consuetudine Abbates, nulla Benedictione receptâ, sua dignitati concessos actus Ordinis valeant exercere, Rodriguez Tom. 1. Regul. n. 1. art. 2. Tamburin. Tom. 1. de Jure Abbat. disp. 11. q. 34. & cum ipsis Laiman in c. 1. cit. n. 3.*

Porro, consecrati Episcopi debent intra tres menses, à die Confirmationis acceptæ numerandos: ultra quos, si cessante legitimo impedimento Consecrationis munus recipere distulerint, olim incurrerunt varias penas, *can. Quoniam 2. dist.*

2. *dist. 75. Scam. 1. §. Si verò dist. 100.* decretas. Hodie verò ad fructuum perceptorum restitutionem tenentur: & si intra tres alios menses id recipere neglexerint, ipsò hujusmodi neglectu privati sunt dignitate Episcopali à Trident. *sess. 23. cap. 2. de Reformat.*

335. Abbatibus certum tempus, intra quod Benedictionem petere teneantur, præfixum, negat Tuschus *Practic. V. Abbas concl. 8. n. 4.* Quod etsi ita se habere concedatur respectu Abbatum, qui ex Privilegiò Apostolicò, vel ex consuetudine statim, postquam confirmati aut electi tantum sunt, omnia jura benedictis competentia consequuntur; quòd his pro non necessaria Benedictione certum tempus præfigi non fuerit necesse: ab aliis tamen Abbatibus & Abbatissis perpetuis benedictionis petitionem ultra annum non differendam, ex *Clement. 1. §. Caterum, de Statu Monach. rectè desumit cit. Tamburin. q. 8. Perpetuis*, inquam; quia, Abbatissas solum temporales v. g. triennales benedici, noluit Gregorius XIII. *Constitutione edita 1. Maji 1583.* nisi sedes Apostolica aliud expresse decernat, vel ejus Curia observet, Quærantia *Summa Bullar. V. Abbatissa in fine & Barbosa de Offic. Episc. alleg. 27. num. 60.*

336. Petere autem Consecrationem Episcopus Jure antiquò ab Archiepiscopo suo Metropolitanò: & iste cum duobus Episcopis Comprovincialibus, cæteris omnibus vel saltem majorem partem assistentibus, eum consecrare vel ejus Consecrationem tribus ejusmodi Episcopis committere debebat, *can. 1. cum seqq. dist. 64. & 66. c. Si Archiepiscopus 6. & c. Ne Episcopi 7. de Temp. Ordinat.* ipse verò Archiepiscopus, omnibus suis suffraganeis, sive Comprovincialibus Episcopis, præsentibus & assistentibus conse-

crandus fuit, *can. 6. §. fin. dist. 31. & can. 1. cit. dist. 66.* Dixi, Antiquò; quia Jure modernò, quo Archi- & Episcoporum Confirmatio in Germania, & Institutio vel Provisio in aliis Regnis & Provinciis sedis Apostolicæ reservata est, eorum Consecratio per speciale mandatum totidem Episcopis delegari à Papa solet, ut rectè advertit Honorius in *Summa Juris Can. num. 35.*

Abbatum etiam Benedictio Jure communi competit Episcopo, hanc illis, assistentibus duobus Abbatibus, impertiente, *can. Quoniam 1. dist. 69. c. 1. de Suppl. neglig. & c. Cum contingat 11. de Etat. & qualit. nisi vi exemptionis & indulti Apostolici à totidem sui Ordinis Abbatibus benedici possint: cujusmodi Privilegium ab Innocentio VIII. Cisterciensibus concessum, cit. Tamburin. q. 11. refert. Ab eodem Abbatissis non exemptis: exemptis verò à sui Ordinis Prælatò, cujus jurisdictioni subjiciuntur, Benedictionem impertendam, docet & cit. Innocentii & Clement. VIII. Privilegiis firmat idem Doctor *disp. 2. q. 8. n. 2.* De Episcopi consecratione.*

Dubium duplex oritur. Primum, an ex commissione Papæ peragi à simplici sacerdote possit. In quo Negativam contra Paludanum in *4. dist. 7. q. 4. art. 3. pro certa tenendam, rectè advertunt Palao tract. 27. Disp. unic. p. 14. n. 12. & Diana p. 12. Tract. 1. resol. 25.* Rationem desumunt ex S. Pauli ad Hebr. *cap. 7. V. 7.* Verbis, *Minor majori benedictionem impertiri nequit*; nemo enim dare potest alteri, quod ipse, nec formaliter, neque virtualiter habet, *arg. l. Traditio 20. ff. de Acquir. rerum dominio*; ideoque supremus Ecclesiæ Ordo, cujusmodi est Episcopatus, ab alio concedi nequit, quàm ab eo, qui in eo fuerit constitutus.

339. Alterum &, sicut difficultatis sic momenti maximi dubium est, an saltem ex eius dispensatione commissioneque Apostolica consecratio peragi possit ab Episcopo uno. Non posse, cum Marco Ant. Genuens. *Prax. Neopolit. cap. 70. n. 26.* & aliis non infima notæ DD. existimat cit. Palao n. 13. Primò; quòd Papa dispensare nequeat in Sacramentorum materia & forma, secundùm Trid. *sess. 21. de Communione cap. 2.* Consecrationis autem materia sit impositio manuum, non unius tantùm, sed plurium Episcoporum, ut desumitur, partim ex ipsa voce Consecrationis; *Consecrare enim est simul Sacrare, can. Pudentia 24. q. 1.* quod non nisi à pluribus fit: partim verò ex *Epist. 1. ad Timoth. cap. 4. v. 14.* ubi habetur, Episcopos ordinandos *cum Impositione manuum Presbyterii.* quò nomine ex communi DD. sensu Episcoporum, manus imponentium, actio significatur. Secundò, id desumit ex exemplo S. Jacobi, in primum Hierosolymorum Archiepiscopum Ordinati à tribus Apostolis, Petro, Jacobo & Joanne; à quibus hanc Episcopos ordinandi formam datam, testis est S. Anacletus *can. Porro 2. dist. 66.* relatus. Tertiò, ex *can. Chorepiscopi 5. dist. 68.* ibi *Quod autem Episcopi non sint, qui minus quam à tribus ordinati sunt Episcopis, omnibus patet;* ideòque Chorepiscopi, ab uno vel duobus tantùm ordinati, neque nomen (quomodo officium?) Episcopi habere dicuntur. Quartò, ex Epistola Joannis Papæ III. ad Episcopos Germaniæ & Galliæ *Tom. 2. Conciliorum* relata: cujus tenor est, *Omnia maxima Concilia affirmant, eum non esse Episcopum, qui minus quam à tribus Episcopis, Autoritate etiam Metropolitanani suerit factus.*

340. Sed in re gravissima recedendum non est à communissima sententia DD. iis,

qui relata Opinionem sustinent, eor probabilem reputant, numerò & nomine multò potiorum: qui cum Bellarmine *de Notis Eccles. lib. 4. cap. 4.* Azor p. 2. *Instit. lib. 2. cap. 30. q. 3.* Coninch *de Sacrament. disp. 20. dub. 9.* Sanchez *Consp. lib. 7. cap. 1. dub. 15. n. 27.* Laiman *Lib. 5. Tract. 9. cap. 5. n. 1.* Diana p. 12. *Tract. 1. ref. 29.* & Barbosa *de Offic. & Potest. Episc. p. 1. Tit. 1. cap. 5. n. 5.* in Episcoporum ternario à sede Apostolica dispensari posse, indubitatè defendunt: suamque hanc doctrinam fundant Primò, in *can. c. 1. Apst.* quò Episcopus à duobus vel tribus Episcopis ordinari jubetur, indubitatè indicio, ternarium de Ordinationis Episcopalis essentia non esse. Idem habet Clemens Romanus *Lib. 3. Constitut. cap. 20.* Imò *Lib. 7. cap. 27.* clarè supponit, in casu necessitatis ordinationem fieri posse ab uno; dum id non faciendum ait, sine plurium commissione. Secundò; quia ad nullius alterius Sacramenti validam collationem tres ministri requiruntur: ac proinde nec ad collationem Ordinis Episcopalis; cum de plurium necessitate nec constet ex sacra Scriptura; hæc enim de Episcopatus collatione loquens, unum tantum ministri meminit, *1. Timoth. cap. 5. v. 22.* *Manus citò non imposueris.* 2. ad *Timoth. cap. 1. v. 6.* *Resuscites gratiam, quæ tibi data est per impositionem manuum metrorum,* ad *Tit. cap. 1. v. 5.* *Constituas per civitates Presbyteros,* idest, Episcopos, ut explicat Leo 1. *Epist. 87. cap. 2.* neque ex textibus Juris Positivi Ecclesiastici; in enim vel plurium necessitatem nullam, vel tantum ex præcepto Apostolico citatam, probant, & ordinationem, à paucioribus factam, non pronuntiant invalidam, ut paulo post ostendam; neque et principio aliquo Theologico, præsertim cum unius Episcopi potestas in collatione Ordinis eadem quæ alterius, & satis probabile

habile sit, Consecrationem etiam, cum à pluribus peragitur, tamen perfici ab uno: quod non obscure insinuari videtur à Concil. Carthaginensi, à *cit.* Diana relato, dum ait, Episcopi Consecrationem fieri duobus Episcopis tenentibus Evangeliorum codicem super caput & cervicem ejus, uno super eum benedictionem fundente: à Pontificali Romano, in quo semper mentio fit Consecratoris, tanquam unius, reliqui verò duo vocantur assistentes: & ab Innocentio III. eodem modò loquente *c. Unic. de Sacra unct.* ibi, *Faciendes caput ejus per Albanensem Episcopum, assistentibus ei duobus Episcopis, secundum morem Ecclesie, deliniri.* Tertio, in Praxi dispensationum, in Episcoporum ternario olim hodièque receptarum. In Germania certè nostra ejusmodi Consecrationes passim ab Episcopo uno, assistentibus duobus Abbatibus &c. & in Indiis ab uno eoque solo Episcopo peraguntur: quò modò Episcopos consecrandi facultatem pro Anglia à Gregorio I. & à Gregorio XIII. pro Æthiopia concessam, laudatus Diana testatur: & satis credibile est, primò nascentis Ecclesie tempore non omnes Apostolos, v.g. S. Thomam, habuisse ad manum tres Episcopos, quibuscum novos Episcopos successores suos consecrarent, ut advertit Dicastillo *de Sacrament. Tract. 6. disp. 1. dub. 18. n. 270.*

343. Neque aliud evincunt supra trium Episcoporum indispensabili necessitate allata. Primum; quia impositio manuum, à tribus Episcopis facta, non materia Consecrationis necessaria: sed ritus tantum illius accidentalis est. Quò sensu Episcopi *Consecrari*, hoc est, *Simul sacrari* dicuntur *can. Pudenda cit.* Neque aliud suadet vox *Presbyterium*; hæc enim, etsi aliqui coetum Episcoporum, alii tamen aliud: & S. Cyprianus quidem

Epist. 46. locum Consecrationis: S. Anselmus verò ipsum istius actum, prout ab aliis manuum impositionibus distinguitur: alii denique coetum seniorum intelligi volunt.

Secundum, scilicet Exemplum S. Jacobi, & *can. Porro cit.* quia imprimis S. Jacobus perinde, ut alii Apostoli, jam antea Episcopus ordinatus fuit ab ipsomet Christo. Ibi autem ordinatus dicitur in Archiepiscopum, non quòd ei Ordo Archiepiscopalis, qui idem est cum Episcopali: sed certi tantum loci administratio sit collata, aut ejus inthronizatio facta, ut in *can. Porro cit.* Glossa *V. Ordinatus* notat. Deinde, hòc ipsò; quòd Episcopos consecrandi formam ibi datam asseratur, infertur tres requiri solùm ex præcepto Apostolico: quò eam formam datam ibidem habetur: in quo proinde, sicut in reliquorum assensu ibidem requisitò, Papa valet dispensare.

Tertium; quia Chorepiscopi, in quos *can. Chorepiscopi cit.* Damasus Papa invehitur, non erant veri Episcopi, sicut alii ejusdem nominis, quorum meminit Concilium Antiochenum *can. 10.* sed solummodo simplices sacerdotes, habentes facultatem conferendi Ordines minores: cujusmodi eò tempore etiam fuit Ordo subdiaconatus. Qui cum non, ut veri Episcopi, à tribus: sed, contra morem & præceptum Ecclesie, ab uno tantum Episcopo, ut cæteri sacerdotes, consecrati essent, meritò nec nomen, neque officium Episcopi habere dicuntur, *can. cit. Barb. in can. Quamvis 4. dist. 68.*

Quartum; quia esto, secundum Concilia Episcopus non sit, qui à duobus vel tantum ab uno, autoritate Metropolitanani consecratur: talis tamen per Concilia esse potest, sic consecratus autoritate Papæ: cujus solius est in Canonibus Apostolicis dispensare.

Demum;

344. Demum, Archi- & Episcopi Consecratio, ex Antiquissima Ecclesie consuetudine & Apostolica traditione, peragenda est die Dominico, *can. 1. can. Quod die 5. disp. 75. quorum can. arg. uti & propter reverentiam majorisque solennitatem, eod die etiam Abbatum Benedictionem peragenda, existimat Panorm. in c. Cum su 5. de Consecrat. Eccles. n. 2.*
345. alii tamen, et si id omnino convenias esse non inficiuntur, eos aliis diebus Festis benedici posse, cum Glossa in *Clement. 2. V. Benedici de Statu Monach. Sylvestro V. Benedicito n. 4. Tufcho Practic. V. Abbas conclus. 8. n. 10.* docent: partim; quod pro eorum Benedictione certus dies à Jure non sit definitus: partim verò; quod, sicut Dominicis, sic etiam quolibet alio die Festo licite conferantur Ordines minores, *c. De eo 3. de Temp. Ordinat.* Imò; quod, hujusmodi etiam dies Jure expressa non sit, istos quacunq die licite benedici, arbitratu Laïman *in supra cit. c. 1. n. 4.* Quod, sicut de Abbatibus admodum probabile, ita multò probabilius est de Abbatibus; cum istarum multò minor Benedicito sit, quàm illorum; quia Benedicito Abbatum Ordines minores conferendi, moniales benedici, & hujusmodi plura alia faciendi confert potestatem, ut cum Glossa *cit. advertit Tamburinus cit. Tom. 1. disp. 22. n. 8.*
350. Nisi extraordinario casu.
351. Papam olim elegit Clerus, populi assentiente:
352. Dein, Imp. auctoritate variter interveniente.
353. Postea eum Cardinales,
354. Duarum partium suffragia, elegerunt.
355. Hodie ab iisdem, in Concilio,
356. Non extra hoc existentibus,
357. Per Scrutinium,
358. Vel hoc simul & Accessum,
359. Duabus partibus in unum conspirantibus:
360. Imò etiam per Inspirationem,
361. Vel Compromissum:
362. Non tamen suo suffragio eligi potest.
363. Ex pacto eligi à majori tantum parte nequit per Scrutinium
364. Esti huic accedat Compromissum.
365. Quò tamen solò id fieri potest.
366. Papa assumitur è sacro Collegio:
367. Esti extraneus esse possit.
368. Electus non confirmatur.
369. Consecratur tamen & coronatur.
370. A duabus partibus electo obijciunt, quod deficiat Juri humani auctoritatem electionis.
371. Non impediens substantiam auctoritatem electionis.
372. De istius nullitate judicat Concilium:
373. A quo nova electio redit ad Cardinales.
374. Nulliter electi acta valent,
375. Praesertim, si sit acceptatus.

ARTICULUS XX.

De Electione Summi Pontificis.

SUMMARIUM.

346. Christus S. Petrum instituit.
347. Iste S. Clementem substituit,
348. Aut verius commendavit.
349. Substitutio Papa non permittitur:

IN summi Pontificis creatione, licet Divinum opus eam omni tempore fuisse, piè credendum sit, non eadem forma observata semper fuit, cum SS. Canones ipsi ejus creandi modorum trium faciant mentionem, Institutionis, Substitutionis, Electionis.